

İSPANYA BİLGİ NOTU

AĞUSTOS 2024

GÜNCEL VERİLER

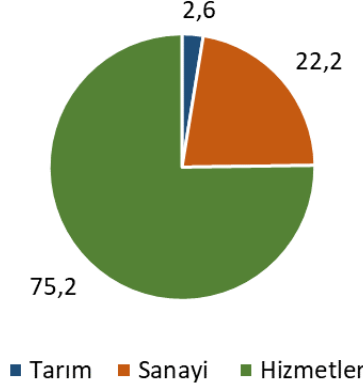
MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2022	2023	2024
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	1.419	1.582	1.677
Büyüme	%	5,8	2,5	1,7
Nüfus	Milyon Kişi	47,6	47,8	48,0
Kişi Başı Gelir	USD	29.800	33.090	34.933
Enflasyon	%	5,5	4,0	3,4
İşsizlik Oranı	%	12,9	11,8	11,3
Cari Denge / GSYH	%	0,6	2,1	2,0
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-4,7	-3,9	-3,0
İhracat	Milyar USD	424,3	423,3	421,5
İthalat	Milyar USD	499,1	470,4	468,1
Türkiye'nin İspanya'ya İhracatı	Milyon USD	9.654	9.773	9.597
Türkiye'nin İspanya'dan İthalatı	Milyon USD	7.004	9.484	9.626

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: İspanya İstatistik Kurumu, 2023

İspanya Krallığı veya kısaca İspanya, Avrupa'daki İber Yarımadası'nın büyük kısmı üzerinde bulunan egemen bir ülkedir. Akdeniz'deki Balear Adaları ve Atlas Okyanusu'ndaki Kanarya Adaları gibi çeşitli adaları da içermektedir. Ayrıca, Kuzey Afrika'da bulunan Ceuta ve Melilla adlı iki özerk şehri de bünyesinde barındırmaktadır.

İspanya, anayasal bir monarşi ve parlamenter demokrasidir. İspanyol monarşisi, genellikle sembolik ve törensel bir figür olarak hizmet ederken, yürütme yetkisi başbakan ve hükûmette bulunmaktadır. İspanya'nın hükûmeti parlamenter bir sistem altında işler; başbakan Parlamento (Cortes Generales) tarafından seçilir ve ülkenin günlük işlerini yönetmekten sorumludur. Parlamento iki meclisten oluşmaktadır:

Temsilciler Meclisi (Congreso de los Diputados) ve Senato (Senado). İspanya, zengin tarihi, çeşitli kültürü ve sanat, edebiyat ve bilim alanlarındaki önemli katkılarıyla tanınır. Aynı zamanda Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve NATO gibi çeşitli uluslararası örgütlerin üyesidir.

2023 yılı verilerine göre, katma değer üretimin %2,6'sı, istihdamın 721 bini (%3,4'ü) tarım sektöründen kaynaklanmaktadır. 2010 ile 2022 yılları arasında ortalama 8,2 milyon ton arpa, 7 milyon ton sığır sütü, 6,9 milyon ton buğday, 6,8 milyon ton zeytin üretilmiştir. Zeytin üretiminde hem dünyanın hem de Avrupa'nın en büyük üreticisidir. Üzüm üretiminde dünyanın dördüncü Avrupa'nın ikinci en büyük üreticisi olan ülkede 2010 ile 2022 yılları arasında ortalama 6,1 milyon tona yakın üretim yapılmıştır. Domates, mısır, içki ürünleri ülkede üretilen diğer tarımsal ürünlerdir.

Cantabrian Dağları, doğu İberya Cordillera'sı ve Sierra Morena'da üretilen kömür, ülkenin toplam maden üretiminin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Buna karşın, 2019 yılından itibaren zarar edilmeye başlanmasıyla kömür üretimi sıfıra inmiştir.

Bakır çıkarımı 2017 ile 2021 yılları arasında 175 bin ton civarında olurken çinko çıkarımı ise 85 bin tonun üzerinde gerçekleşmiştir. Tungsten, uranyum, cıva ve altın ülkede bulunan diğer önemli madenlerdir.

İSPANYA BİLGİ NOTU

Sanayinin katma değer üretim içerisindeki payı %22,2 seviyesinde olurken imalat sanayinin payı ise %12,6 seviyesindedir. İmalat sanayi sektöründe otomotiv, gıda ve içecek, tekstil ve konfeksiyon, metalürji-metal işleme, kimyasal endüstrisi, elektronik ve bilgisayar teknolojisi sektörleri öne çıkmaktadır.

Otomotiv sektöründe İspanya, Avrupa'nın en büyük ikinci üreticisi, dünyanın en büyük sekizinci üreticisi konumundadır. 330 bine yakın kişinin istihdam edildiği sektör katma değer üretiminin %4'ünü, imalat sanayi üretiminin üçte birini oluşturmaktadır. Fransa, Almanya, Portekiz, İtalya, Avrupa'ya otomotiv ihracatının %70'ini oluşturmaktadır. 2023 yılında 2,4 milyona yakın araç üretimi yapılırken üretim içerisinde elektrikli araçların payı %13,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Gıda ve içecek sektöründe Mercadona, El Corte Inglés, Grupo DIA süpermarketleri dahil birçok firmanın toptan ve perakende sektörü için üretim yapması sektörü ülkede öne çıkarmaktadır. Mart 2023 ile Şubat 2024 arasındaki on iki aylık dönemde, gıda ve içecek sektörünün cirosu bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,1 ile güçlü büyüme sergilemiştir.

Madrid Borsası'nın endeksi (IBEX 35) verilerine göre en yüksek ciroya sahip piyasa değerine sahip olan İnditex Group dahil Mango, Grupo Cortefiel, Textil Santanderina firmaları tekstil ve konfeksiyon sektöründe faaliyet göstermektedir. 2023 yılı verilerine göre, tekstil ihracatı 17 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Tekstil ihracatında Fransa, İtalya, Portekiz, Polonya ve Almanya öne çıkmaktadır.

İspanya'nın metalurji ve metal endüstrisi çelik üretimi, metal imalatı ve makine imalatı dahil olmak üzere geniş bir faaliyet yelpazesini kapsamaktadır. ArcelorMittal España gibi köklü şirketlerle birlikte uzun bir metalürji uzmanlığı geçmişine sahiptir. İnşaat, otomotiv ve havacılık gibi çeşitli sektörlerde hammadde ve nihai ürün tedarikinde sektör önemli bir rol oynamaktadır.

Avrupa'nın Yeşil Dönüşüm Stratejisine paralel olarak İspanya'da 2050 yılına kadar karbon emisyonunu sifıra indirmeyi hedeflemektedir. 1.037 belediyede 1.265 rüzgar tüneli ile dünyada kurulu güçte zirvede olan ülkede dünyada yenilenebilir enerji sektöründe öne çıkan Iberdola firması bulunmaktadır. Ülkede üretilen elektrik enerjisi Portekiz, Fransa başta olmak üzere Fas, Andorra'ya ihraç edilmektedir.

Grifols, Laboratorios Farmaceuticos Rovi, Almirall ülkede yer alan önemli eczacılık ve biyoteknoloji firmalarıdır. 2023 sonu itibarıyla son beş yılda ortalama 20 milyar USD'lik ihracat gerçekleştirilen sektörde dört bine yakın biyoteknoloji firmasına sahip ülke bu sektörde Avrupa'nın önde giden pazarlarından birine sahiptir. Bilimsel çıktı (scientific output) bakımından dünyanın beşinci Avrupa'nın on ikinci sırasında yer alması da sektörün gelişiminde etkili olmaktadır. Endülüs ve Katalan bölgeleri biyoteknoloji firmalarının %40'ına sahiptir.

Bilgi ve iletişim sektörü milli gelirin %9'una yakını oluştururken telekomünikasyon ekipmanı, siber güvenlik, bulut bilişim, yapay zeka alt sektörleri İspanya bilgi iletişim sektöründe öne çıkan alt sektörlerdir.

İSPANYA BİLGİ NOTU

İspanya'da havacılık ve savunma sanayi oldukça gelişmiştir. 2022 yılında İspanya pazarında 12,3 milyar Euro ciro ve 51.000'den fazla doğrudan kişinin istihdam edilmiştir. Sektör, son on yıldaki büyümesiyle (2012'den bu yana %24) ve endüstri satışlarının %10'unu oluşturan Ar-Ge'ye yapılan önemli yatırımlarla öne çıkmaktadır.

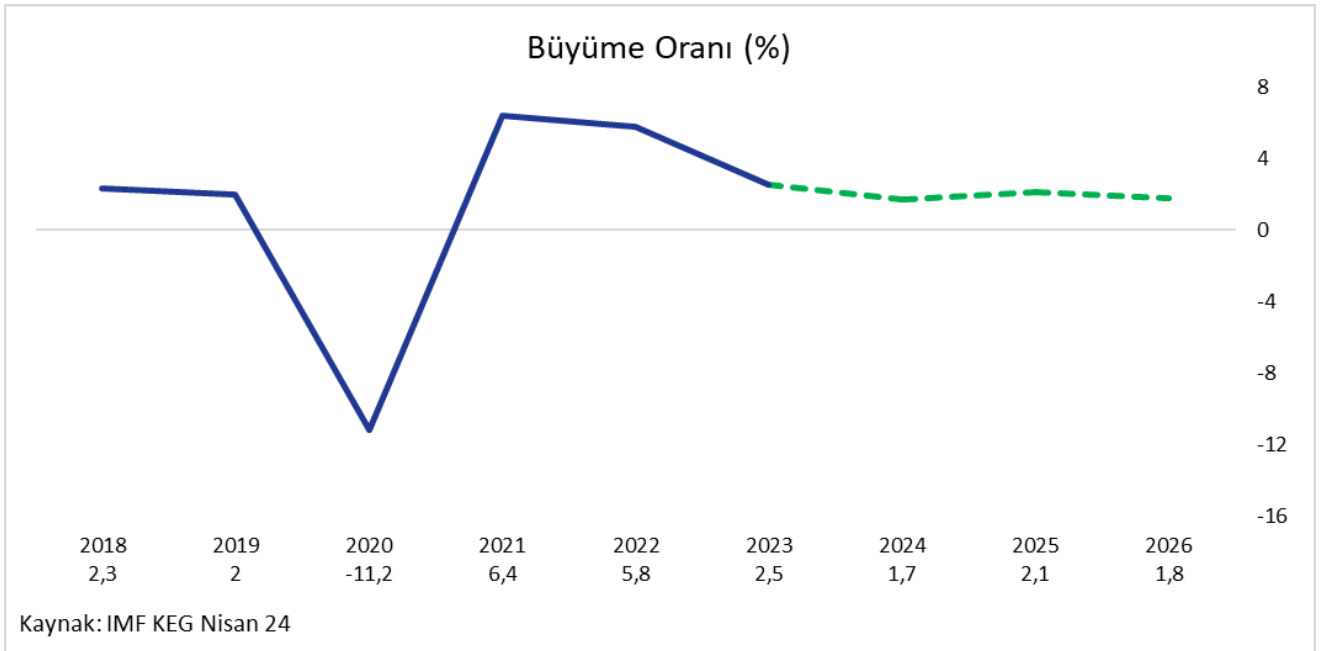
Havacılık ve savunma sanayii nitelikli istihdam yaratması, milli gelirin neredeyse %1,3'ünü sanayi üretiminin ise %9,3'ünü oluşturması sebebiyle İspanya için stratejik bir sektördür. 2022 yılında havacılık sektöründe satışların yüzde 49'u, uzay sektöründe ise yüzde 75'i ihracattan gerçekleşmiştir.

Hizmetler sektörünün milli gelir içerisindeki payı %75,2 seviyesindedir. İspanya, zengin kültürel mirası, güzel plajları ve canlı şehirleriyle tanınan, dünyanın en iyi turistik yerlerinden biridir. 2019 yılında ülkeye gelen turist sayısı 83,5 milyon iken salgının etkisiyle 19 milyona kadar gerilemiş, 2021 ve 2022 yıllarında ise sırasıyla 31 ve 71 milyona kadar yükselmiştir.

Kasım 2023 itibariyle salgın öncesi seviyeleri aşan turizm sektörü 2023 yılını 85,2 milyon turist ile kapatmış, Mart 2023 ile Şubat 2024 arasındaki on iki ayda ise ülkeyi ziyaret eden turist sayısı 86,5 milyona ulaşmıştır. Barselona, Madrid gibi şehirler ve Balear Adaları ve Costa del Sol gibi kıyı bölgeleri özellikle popüler destinasyonlarına sahip olması sebebiyle İtalya ile birlikte Avrupa'nın en çok turist ağırlayan ülkesi konumundadır.

BÜYÜME:

Avro Krizi'nden önce Yunanistan'ın Portekiz'den Portekiz'in ise İspanya ve Fransa'dan borçlanması, İspanya'nın da krizden etkilenmesini sağlamıştır. Ekonomisi süreçten olumsuz etkilenirken, İspanya 2010 ile 2019 yılları arasında %1,1 büyümüştür. 2020 yılında salgının turizm faaliyetlerine etkisiyle %11,2 daralan ülke 2021 ve 2022 yıllarında %6,4 ve %5,8 büyümesine karşın salgın öncesi büyüklüğüne ulaşamamıştır. 2023 yıl genelinde %2,5 büyüdüğü öngörülen ülkenin önümüzdeki dönemde %1,5-2 arasında genişleyeceği öngörülmektedir.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri:

İspanya, zengin kültürel mirası, güzel manzaraları ve her yıl milyonlarca ziyaretçiyi çeken canlı şehirleri ile ekonomiye önemli katkı sağlayan dünyanın en önemli turistik destinasyonlarından biridir.

Turizm, tarım, imalat ve hizmetler gibi sektörlerdeki güçlü yönlere sahip, çeşitlilik içeren bir ekonomiye sahiptir. Bu çeşitlendirme, herhangi bir sektördeki ekonomik dalgalanmalarla ilişkili risklerin azaltılmasına yardımcı olmaktadır.

Avrupa, Afrika ve Amerika kıtalarının kesişme noktasındaki konumu, özellikle gelişmiş ulaşım altyapısı ve limanlarıyla onu ticaret ve yatırım için önemli bir merkez haline getirmektedir.

Başta rüzgar ve güneş enerjisi olmak üzere yenilenebilir enerjiye önemli yatırımlar yapılmıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarına bu şekilde odaklanmak yalnızca sürdürülebilirliği teşvik etmekle kalmıyor, aynı zamanda fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltıyor, enerji güvenliğini artırıyor.

Özellikle teknoloji, mühendislik ve turizm gibi yenilikçiliği ve üretkenliği destekleyen sektörlerde nispeten iyi eğitilmiş ve vasıflı bir işgücüne sahiptir.

Zayıf yönleri:

Özellikle gençler arasında ve belirli bölgelerde yüksek işsizlik oranlarıyla mücadele etmektedir. İşgücü piyasasındaki katı iş kanunları ve talep edilen beceriler ile mevcut beceriler arasındaki uyumsuzluk gibi yapısal sorunlar bu soruna katkıda bulunmaktadır.

Kamu borcu seviyeleri nispeten yüksektir; bu durum, hükümet harcamalarını sınırlandırabilir ve ekonomik büyümeyi teşvik etme veya krizlere etkili bir şekilde yanıt verme yeteneğini sınırlamaktadır.

Farklı bölgeleri arasında önemli ekonomik eşitsizlikler bulunmaktadır. Özellikle güneydeki bazı bölgeler ekonomik kalkınma, altyapı ve istihdam fırsatları açısından geride kalmaktadır. İspanyol bankacılık sektörü, takipteki krediler ve 2008 mali krizinden kaynaklanan kırılganlıklar da dahil olmak üzere zorluklarla karşı karşıya kalmıştır.

Reformlar uygulanırken, devam eden sorunlar hala finansal istikrara yönelik riskler oluşturmaya devam etmektedir.

Enerji ve bazı hammaddeler konusunda büyük ölçüde ithalata bağımlı olması, küresel emtia fiyatlarındaki dalgalanmalara ve jeopolitik risklere maruz bırakılmaktadır.

Fırsatlar:

İspanya, verimliliği, yenilikçiliği ve rekabet gücünü artırmak için finans, sağlık ve eğitim dahil olmak üzere çeşitli sektörlerde dijitalleşmeyi daha da benimseme fırsatına sahiptir.

Yenilenebilir enerjiye ve sürdürülebilir uygulamalara sürekli yatırım sadece karbon emisyonlarını azaltmakla kalmaz, aynı zamanda yeşil ekonomide yeni işler ve iş fırsatları da yaratmaktadır.

Ulaşım ağları, yenilenebilir enerji tesisleri ve dijital bağlantı gibi altyapı projelerine yatırım yapmak ekonomik büyümeyi teşvik edebilir ve bölgesel entegrasyonu iyileştirebilir.

İhracat pazarlarını genişletmek ve özellikle Avrupa dışındaki gelişmekte olan pazarlarda yabancı yatırımı çekmek için stratejik konumundan ve ticaret anlaşmalarından yararlanabilir.

Yenilik ekosistemlerinin ve girişimciliğin desteklenmesi, yeni endüstrilerin ve teknolojilerin gelişimini teşvik ederek ekonomik çeşitliliği ve rekabeti teşvik edebilir.

Tehditler:

İspanya ekonomisi, küresel ekonomik yavaşlamalar, ticari anlaşmazlıklar ve jeopolitik gerilimler gibi ihracat talebini, yatırım akışlarını ve emtia fiyatlarını etkileyebilecek dış faktörlere karşı savunmasızdır.

Hem yurt içinde hem de Avrupa Birliği içindeki siyasi belirsizlik, yatırımcıların güvenini zedeleyebilir, politika oluşturmayı aksatabilir ve uzun vadeli büyüme için gerekli ekonomik reformları engelleyebilir.

İspanya, sosyal refah sistemlerini zorlayabilecek, işgücüne katılımı azaltabilecek ve ekonomik büyüme potansiyelini sınırlayabilecek, yaşlanan nüfus ve düşük doğum oranları gibi demografik zorluklarla karşı karşıyadır.

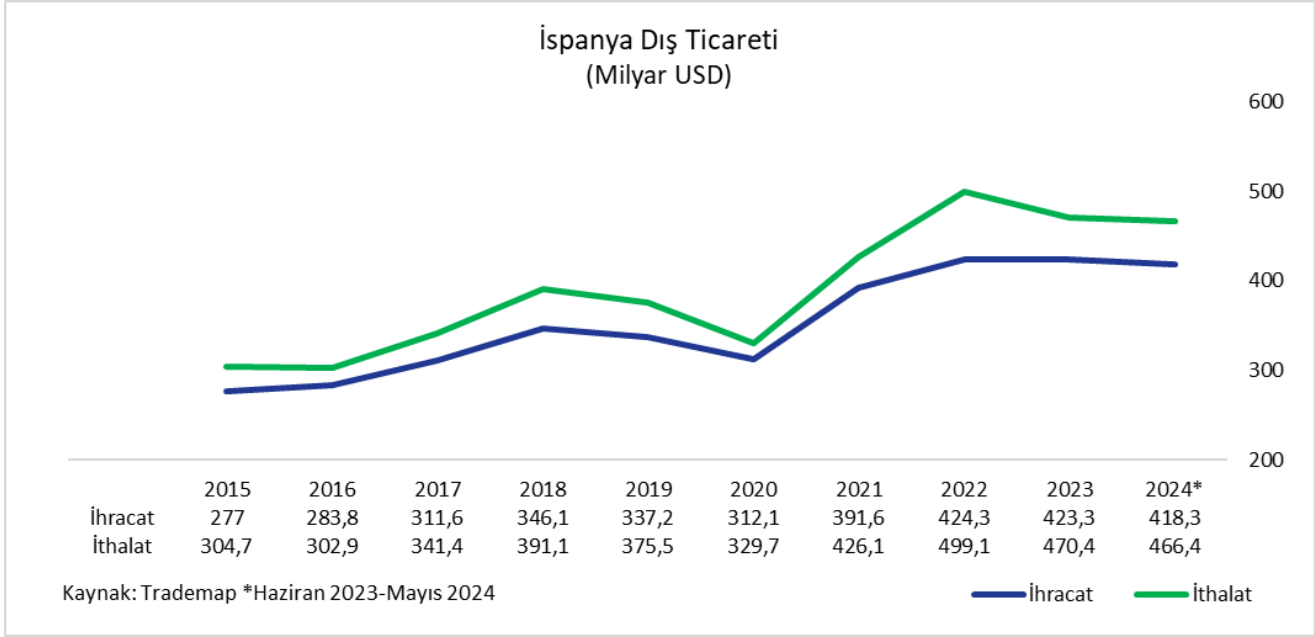
Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çekilmesi, tedarik zincirleri ve pazara erişimdeki olası aksaklıklar nedeniyle özellikle turizm, ticaret ve finansal hizmetler gibi sektörlerde İspanya ekonomisine yönelik riskler taşıyor.

Teknolojiyi benimsemek fırsatlar sunarken, hızlı teknolojik gelişmeler aynı zamanda işten çıkarma, siber güvenlik riskleri ve yeni iş modellerine uyum sağlamadaki zorluklar gibi tehditleri de beraberinde getirebilir.

3. DIŞ TİCARET

İspanya dış ticareti 2015 ile 2021 yılları arasındaki dönemde her yıl ortalama 30,3 milyar USD dış ticaret açığı verirken 2022 yılında 74,8 milyar USD, 2023 yılında ise 47,1 milyar USD açık vermiştir. Haziran 2023 ile Mayıs 2024 arasındaki on iki aylık süreçte İspanya ihracatı 418 milyar USD, ithalatı 466 milyar USD olmuştur. Dış ticaret açığı 48 milyar USD seviyesini kourken 2023 yılında dış ticaret hacmi 894 milyar USD iken milli gelirin %56'sını oluşturmuştur.

Ülke ihracatının %16'sını otomotiv sektöründen gerçekleştirmektedir. Yılda ortalama 54 milyar USD'lik otomotiv ihracatının ise 34 milyar USD'lük (%64) kısmı binek motorlu araç satışından kaynaklanmaktadır. 2023 yılında otomotiv ihracatı 67 milyar USD ile önceki dönem ortalamasının üzerine çıkarken binek otomotiv satışı da 41 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Otomotiv sektöründe, yan sanayi ihracatı yılda ortalama 10,5 milyar USD olurken kamyonet (5 tona kadar yük taşıyan motorlu araç) ihracatı yılda ortalama 5,7 milyar USD seviyesinde seyretmektedir.

Enerji sektöründe gemilere petrol ihracatı yapan ülke 2022 yılında 6,6 milyar USD, 2023 yılında ise 7,6 milyar USD'lik işlenmiş petrolü kıyılarından yük vb. gemilere satmıştır. İşlenmiş petrolü ABD, Fas, Portekiz, Fransa ve Hollanda'ya ihraç eden ülke 2023 yılında Fransa'ya 1,4 milyar USD'lik elektrik enerjisi ihraç etmiştir.

Makinalar sektöründe; en çok turbojet ihracatı yapılmasına karşın ithalatı daha fazladır. Gemi vinçleri, transmisyon milleri, nükleer reaktörlerde izotop ayrımı için kullanılan makinalar fasıllarında ülke net ihracatçıdır.

Elektrikli cihazlar sektöründe rüzgar enerjisi üretim grupları ve elektrik konvertörleri fasıllarında net ihracatçı olan ülkede kömür elektrotlar, rüzgar enerjisi üretim cihazlarında kullanılan aksam ve parçalar, otomatik devre kesicilerin aksamaları en çok ihraç edilen fasıllardır.

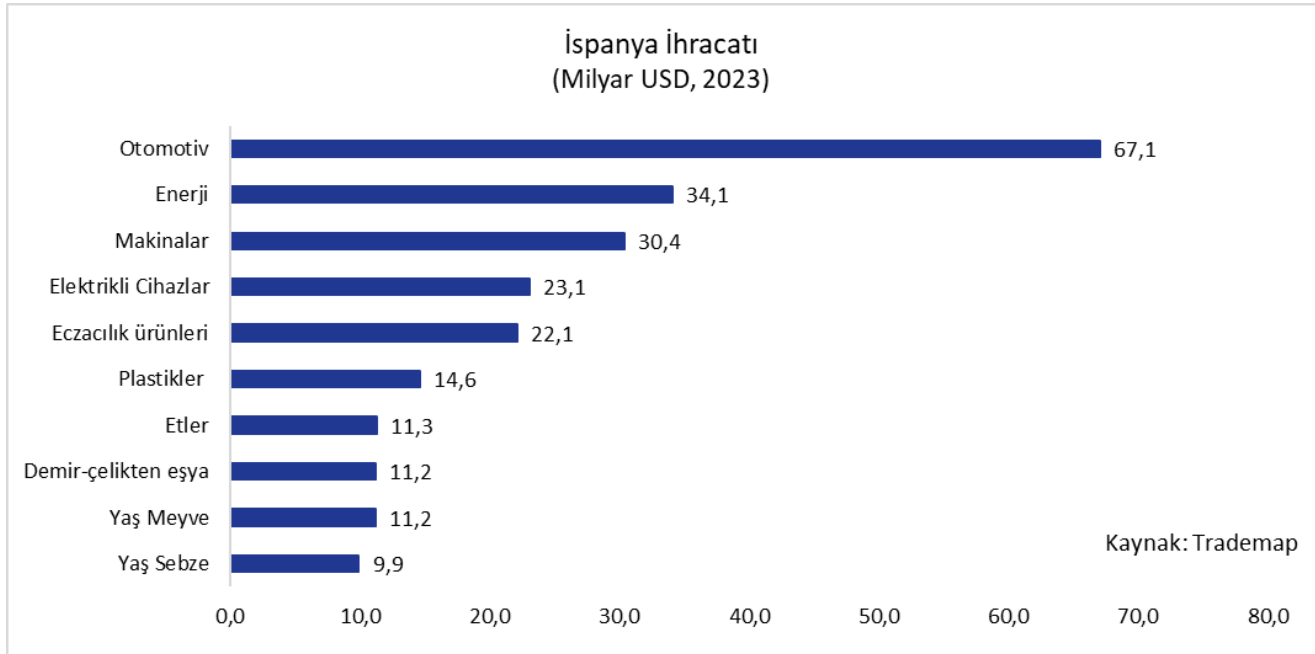
İSPANYA BİLGİ NOTU

Eczacılık ürünleri sektöründe Belçika, İsviçre, Çin ve Portekiz başta olmak üzere 2023 yılında 22 milyar USD'ye yakın ihracat yapan ülke, serum ve ambalajlı ilaç satmaktadır.

Polikarbonlar, gram başına 78 mililitre üzerinde vizkositesi olan etilen tereftalat, diğer poliasetaller fasıllarında plastik ihracatı yapmaktadır. 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla 3,8 ve 4,2 milyar USD seviyesinde zeytinyağı ihracatı yapan ülke 2023 yılında 4,5 milyar USD'lik satış yapmıştır.

Turunçgiller, çilek, kayısı yaş meyve sektöründe, biber, balkabağı, patlıcan yaş sebze sektöründe en çok satışı yapılan tarımsal ürünlerdir. Etler sektöründe dondurulmuş et; demir çelikten eşya sektöründe ise inşaat aksamı, perfore profil fasıllarından ihracat yapılmaktadır.

İspanya 2014 ile 2023 yılları arasında ithalatının %15'ini enerji sektöründen gerçekleştirmiştir. Bu süreçte Nijerya ve Cezayir ülkenin enerji sektöründe başlıca ticaret partnerleri olmuş, ülke enerji alımının beşte birini bu iki ülkeden karşılamıştır. 2014 ile 2020 yılları arasında yılda ortalama 1,9 milyar USD'lik enerji ithalatı yaptığıda ABD'den 2021 ve 2023 arasında yılda ortalama 11,2 milyar USD'lik ithalat yapmıştır.

Rusya'dan enerji ithalatı 2014 ile 2021 arasında yılda ortalama 3,6 milyar USD iken 2022 yılında Rusya Ukrayna gerginliklerine hazırlıksız yakalanması ile 7 milyar USD'ye çıkmış, 2023 yılında ise 2,6 milyar USD'ye düşmüştür. Suudi Arabistan, İspanya'nın enerji ithalatının %6,5'ini oluşturmuştur. 2014 ile 2021 yılları arasında senede 48 milyar USD olan enerji ithalatı 2022 yılında 95,6 milyar USD ile rekor seviyeye yükselmiş, 2023 yılında 68,8 milyar USD seviyesine gerilemiştir.

Enerji ithalatının yarısından fazlasını ham petrol ürünleri, beşte birini doğal gaz olarak temin etmiştir. 2022 ve 2023 yıllarında işlenmiş petrol ithalatı 2014 ile 2021 arasında 8 milyar USD iken 2022-2023 döneminde 11 milyar USD olmuştur.

İSPANYA BİLGİ NOTU

Otomotiv sektörü ihracatta olduğu gibi ithalatta da başı çeken sektörlerdendir. Binek otomobil ithalatı 2014 ile 2022 arasında ortalama 17,7 milyar USD seviyesindeyken 2023 yılında 23,7 milyar USD'ye yükselmiştir. Otomotiv parçaları sektöründen ithalatı 17 milyar USD, kamyonet ithalatı ise 2,3 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

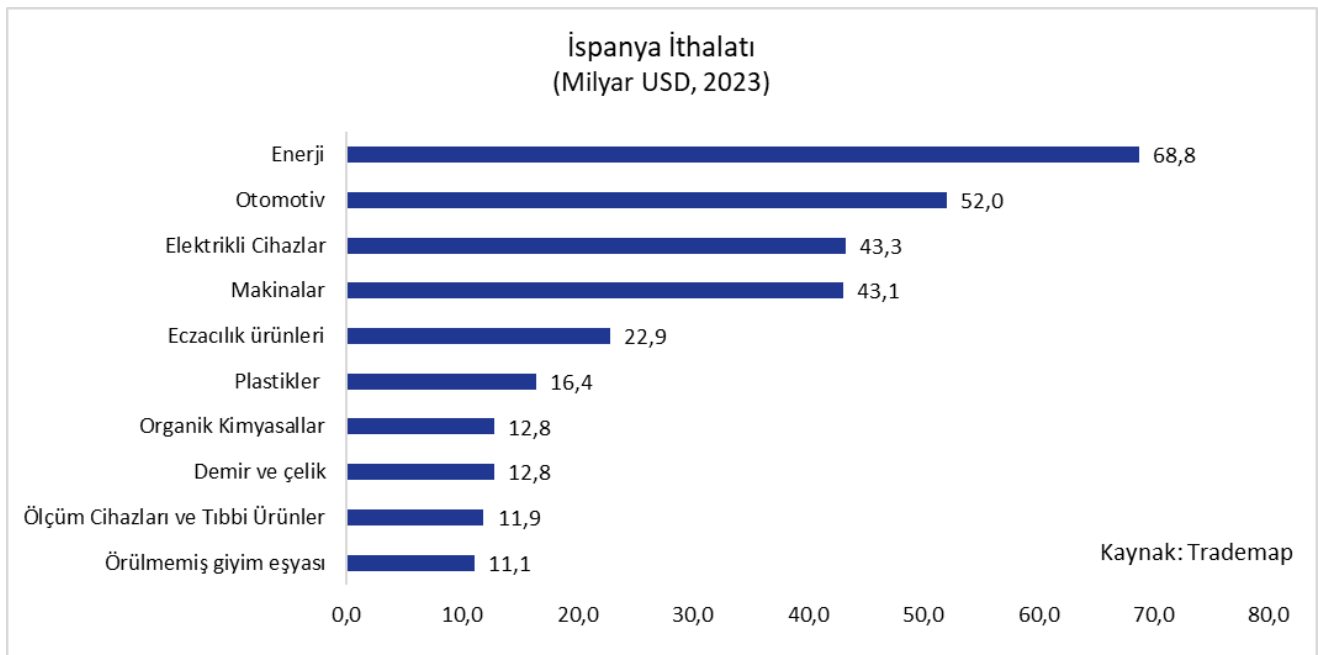
Elektrikli cihazlar sektöründe 2022 ve 2023 yıllarında akıllı telefonlar ortalama 4 milyar USD, fotovoltaik hücreler (sensör, elektronik cihaz aksamı olarak da kullanılmaktadır) ortalama 3,3 milyar USD seviyesinde ithal edilmiştir. Çin'den elektrikli cihazlar ithalatı 2023 yılında 2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Makinalar sektöründe; bilgisayarlar, video kayıt cihazları, otomotiv sektöründe kullanılan motorlar, turbojetler, sentrifüjler, sıhhi tesisat muslukları ithalatları öne çıkmaktadır. Makinalar sektöründe bilgisayarlar ithalatı 2023 yılında 4,7 milyar USD, santrifüjler ithalatı 2,4 milyar USD olmuştur. Otomotiv sektöründe kullanılan motorlar Almanya, Fransa yoğunluklu ithal edilmektedir.

Eczacılık ürünleri sektöründe ambalanmış ilaçlar; plastikler kutular, plastik malzemeler (sarf malzemeler); organik kimyasallar sektöründe fenilbutozan, pirazolidon; demir çelik sektöründe kalınlığı 3 mm'den küçük demir veya alaşımsız çelikten yapılmış yassı hadde ürünleri ithalatları öne çıkmaktadır.

Ölçüm cihazları ve tıbbi ürünler sektöründe EKG cihazları, fiberaskoplar, EMG cihazları ithalatı 2023 yılında 1,4 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiş, ortopedik cihazlar (protez dişler, kalp pilleri, kapakçıklar dahil) son beş yılda 1,5 milyar USD üzerinde gerçekleşmiştir.

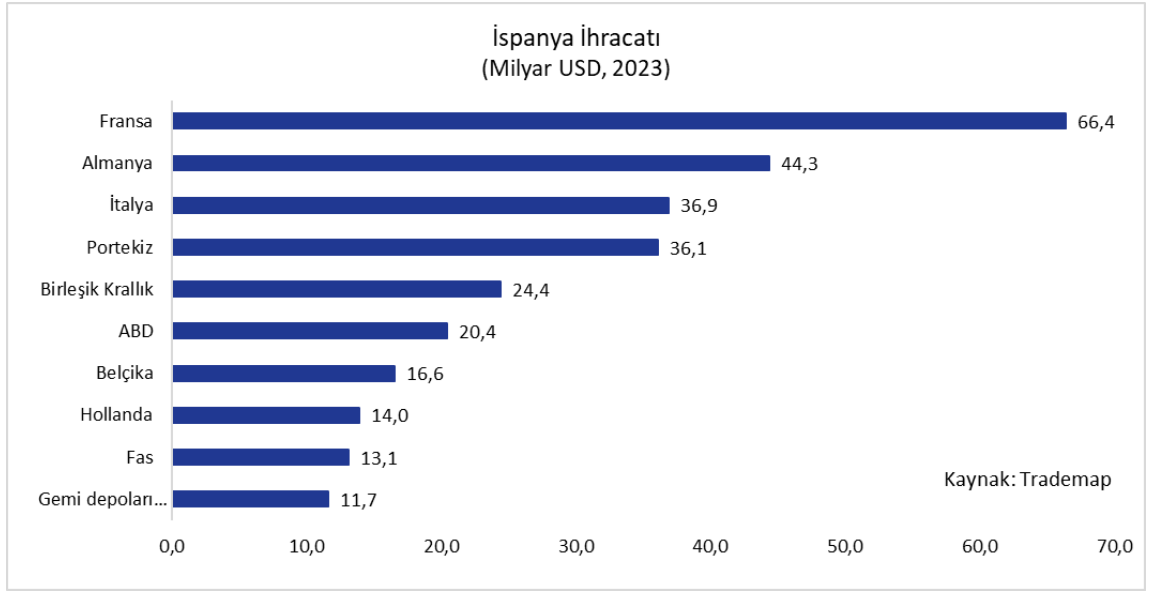
Tekstil sektöründe Zara firmasına sahip ülke örülmemiş giyim eşyası sektöründe yılda ortalama 10 milyar USD'ye yakın örülmemiş giyim eşyası ithal etmektedir. 2023 yılında örülmemiş giyim eşyası sektöründen yapılan ithalat 11,1 milyar USD olurken Bangladeş, Çin, Fas, İtalya ve Türkiye ülkenin tekstil hammadde tedarikçileridir.

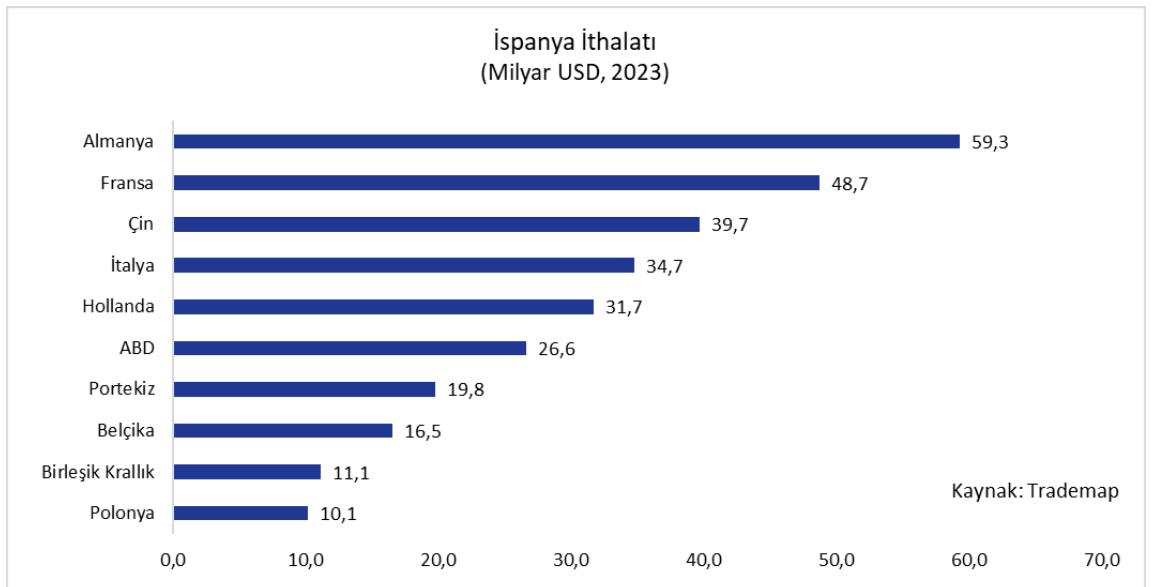
İSPANYA BİLGİ NOTU

İspanya ihracatı 2023 yılında bir önceki yıla göre %0,2 azalarak 423 milyar USD olmuştur. Fransa'ya ihracatı aynı dönemde %5,2 artarak 66,4 milyar USD olurken ihracatın %16'sını Fransa'ya gerçekleştirmiştir. Almanya, İtalya, Portekiz, Birleşik Krallık ve ABD; İspanya ihracatının %38'ini oluştururken toplam ihracat 162 milyar USD olmuştur. Almanya, İtalya ve Birleşik Krallık'a ihracat 2023 yılında %10 civarında çift hane artış yaşarken Portekiz ve ABD'ye ihracatı sırasıyla %6,9 ve %2,9 yükselmiştir. İhracatın gerilemesinde Belçika'ya ihracatın %34 azalması (yaklaşık 15,6 milyar USD), ihracatın gerilemesinde belirleyici olmuştur. Gemi yakıtları ve yakıt bölmesi (bunker) ihracatı 2023 yılında 11,1 milyar USD ile rekor seviyede gerçekleşmiştir.

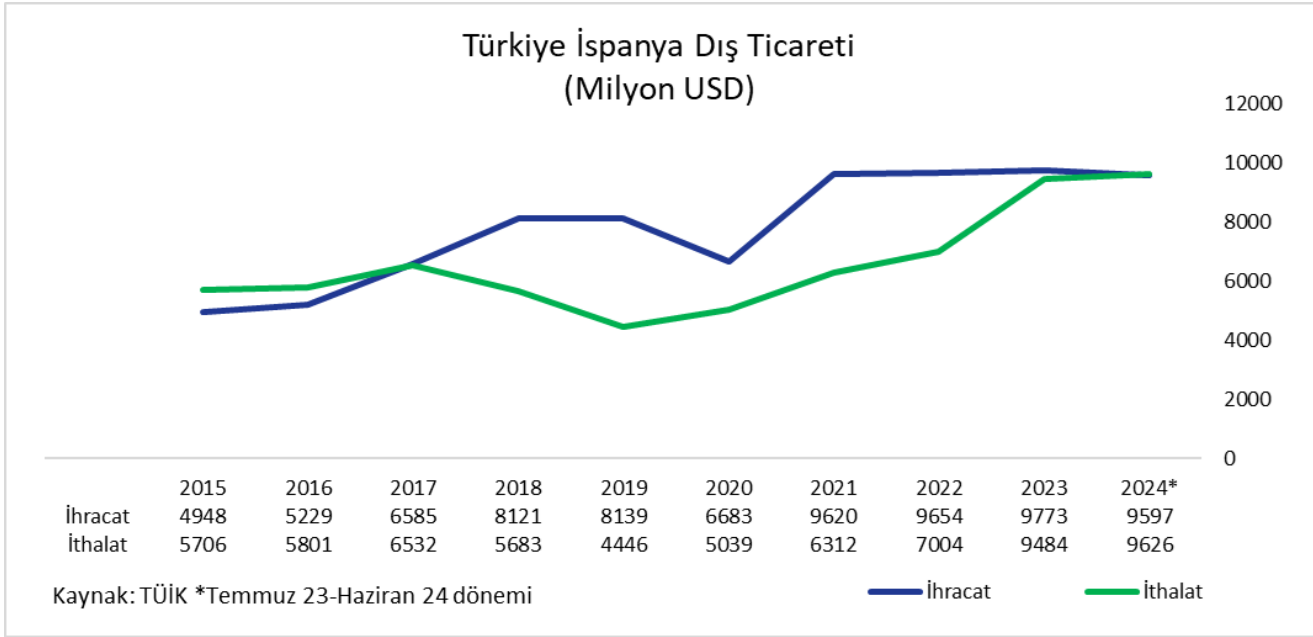
Almanya, Fransa ve Çin; İspanya ithalatının %30'unu oluşturmaktadır. 2023 yılında İspanya ithalatı bir önceki yıla göre %6 azalarak 470 milyar USD olurken Çin'den ithalatı %24 azalarak 39,7 milyar USD olmuştur. Almanya'dan ithalatı ise aynı dönemde %31 yükselerek 60 milyar USD'ye yaklaşmıştır. Türkiye'nin İspanya ihracatındaki payı 2014 yılında %1,5 seviyesindeyken 2018-2021 arasında %2,2'ye kadar yükselmiş, 2023 yılında ise %2 olmuştur.

4. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye İspanya ile dış ticaretinde 2017 yılından beri net ihracatçıdır. 2015 ile 2016 yıllarında toplam 1.330 milyon USD dış ticaret açığı veren ülkemiz 2017 ile 2022 arasında yılda ortalama 2,3 milyar USD fazla vermiştir. 2023 yılında Türkiye'nin İspanya'ya ihracatı bir önceki yıla göre %1 artarak 9.773 milyon USD olurken Türkiye'nin İspanya'dan ithalatı aynı dönemde %35 artarak 9.484 milyon USD olmuştur. Temmuz 2023 ile Haziran 2024 arasındaki on iki aylık dönemde ihracat Aralık 2023'e göre %2 azalarak 9.597 milyon USD, ithalat ise %1 artarak 9.626 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin İspanya'ya ihracatında otomotiv sektörü öne çıkmaktadır. Salgın öncesi 2019 yılında binek otomobil ihracatı 952 milyon USD seviyesinde olan ihracatımız takip eden üç yılda 800 milyon USD'nin altında kalmıştır. 2023 yılında binek otomobil ihracatımız 1,1 milyar USD seviyesine yükselmiştir. 2019 ile 2023 arasında otomotiv yedek parçaları, aksesuarları ihracatımız ise 300 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Kamyonet (5 tona kadar yük taşıyan motorlu araç) sektöründe ortalama ihracatımız son beş yılda 165 milyon USD seviyesindedir. Traktör ihracatımız 2019 ile 2022 arasında 116 milyon USD olan traktör ihracatımız ise 2023 yılında 200 milyon USD olmuştur. 10 kişiden fazla insan taşımaya mahsus motorlu araçlar (otobüs, midibüs, minibüs) ihracatımız 2019 ile 2022 arasında 50 milyon USD seviyesindeyken 2023 yılında 193 milyon USD'ye çıkmıştır.

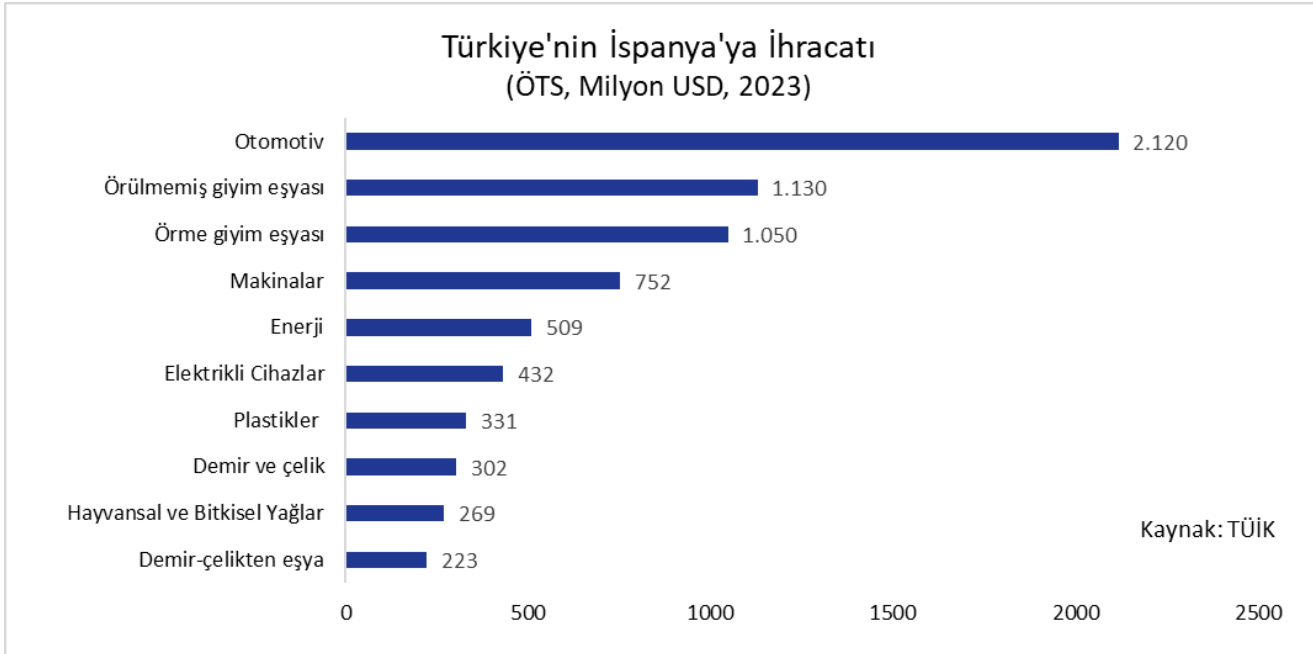
Örülmemiş giyim eşyası sektöründe kadın ve kız çocuğu elbiseleri ihracatımız 2019 ile 2023 arasında ortalama 800 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiş, erkek ve erkek çocuğu elbiseleri 180 milyon USD seviyesinde seyretmiştir. Kadın ve erkekler için bluz, gömlek, gömlek-bluzlar ihracatımızda öne çıkan diğer fasıllardır. Örülmemiş giyim eşyası sektöründe; pamuk veya sentetikten tişörtler, kazaklar, iç giyim vb. fasılları ihracatımız öne çıkmaktadır. İki sektörden Türkiye'nin İspanya'ya ihracatı 2023 yılında 2,2 milyar USD'dir.

İSPANYA BİLGİ NOTU

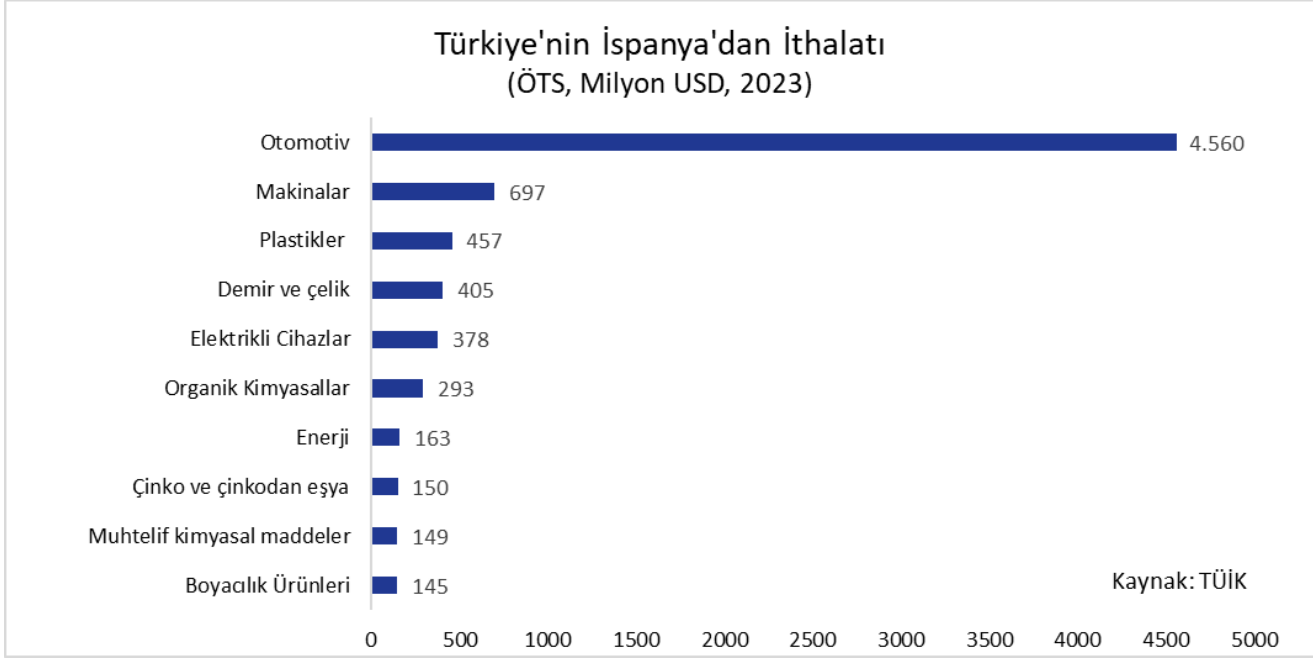
Makinalar sektöründe ihracatımız yılda ortalama 700 milyon USD'nin üzerinde gerçekleşmektedir. Binek otomobil ve kamyonet motorları, klima aksam ve parçaları, tam otomatik çamaşır makinaları, hacmi 340 litreyi geçen bozdolapları ve derin dondurucular, bulaşık makinaları, motor aksam ve parçaları ihracatımız 2023 yılında 500 milyon USD'nin üzerinde gerçekleşmiştir.

Enerji sektöründe işlenmiş petrol (2022 yılında 435 milyon USD, 2023 yılında 550 milyon USD); elektrikli cihazlar sektöründe elektrik transformatörleri, monitörler, elektrikli ısıtıcılar; plastikler sektöründe doymamış poliasetler, gramında 78 mililitreden fazla viskozitesi olan poliasetler; demir çelik sektöründe hurdalar; hayvansal ve bitkisel yağlar sektöründe zeytinyağı (2023'te 318 milyon USD, 69 ton); demir çelikten eşya sektöründe ise inşaat aksamları (köprü ve köprü aksamı) fasıllarında ihracatımız öne çıkmaktadır.

Türkiye'nin İspanya'dan ithalatında otomotiv sektörü başı çekmektedir. 2019 ile 2022 yılları arasında ortalama 1.446 milyon USD olan otomotiv ithalatımız 2023 yılında 4.560 milyon USD ile rekor seviyede gerçekleşmiştir. Binek otomobil ithalatı 2019 ile 2022 arasında yılda ortalama 1 milyar USD seviyesinden 2023 yılında 3,6 milyar USD'ye yükselmiştir. Otomotiv aksam ve parçaları (yan sanayi ürünleri) ise aynı dönemde 250 milyon USD'den 2023'te 413 milyon USD'ye çıkmıştır. Kamyonet ithalatımız ise 100 milyon USD seviyesinden 2023'te 400 milyon USD'nin üzerine yükselmiştir. Traktör ithalatımız 2023'te 192 milyon USD olurken römork ithalatımız önceki yılların trendine paralel şekilde 20 milyon USD'nin altındadır.

Makinalar sektöründe daha çok traktör veya silindir hacmi 2500 cc'nin altında olan kamyonetler için motorlar, tesisat musluk valfleri, su ısıtıcıları; plastik sektöründe propilen kopolimerler, polietilen, üre reçinleri; demir çelik sektöründe demir veya alaşımsız çelikten profiller, silisyumlu manyetik çelikten yassı hadde mamulleri öne çıkmaktadır.

5. YATIRIMLAR

TCMB verilerine göre, 2022 yıl sonu itibariyle İspanya'dan Türkiye'ye gelen stok yatırım tutarı 10.436 milyon USD, Türkiye'den İspanya'ya giden stok yatırım tutarı 94 milyon USD seviyesindedir.

2022 yılında İspanya'da faaliyet gösteren yaklaşık 125 Türk işletmesi bulunmaktadır (Dışişleri Bakanlığı).

Sanayi Bakanlığı verilerine göre, 2002 ile Şubat 2024 arasında İspanya'dan ülkemize gelen yatırım tutarı 11.357 olurken bu süreçte ülkemize gelen yatırımların %6,1'i İspanya'dan menşelidir. BBVA en çok bilinen İspanya doğrudan yatırımdır.

Aralık 2023 sonu itibariyle ülkemizde 739 İspanyol menşelili firma faaliyet göstermektedir. Motorlu taşıtlar ve motosikletler dışında kalan toptan ticaret ve ticaret komisyonculuğu sektöründe 130, elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtım sektöründe 50 İspanyol firması faaliyet göstermektedir.

2019 yılında ülkemize 257 bin İspanyol turist gelirken 2020 yılında 54 bine gerilemiş, 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla gelen İspanyol turist sayısı sırasıyla 105 ve 298 bin seviyelerinde gerçekleşmiştir. 2023 yılında 325 bin olan İspanyol turist sayısı 2024'ün ilk dört ayında 23 bin olmuştur.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     deikiletisim | deikint